

Felelős szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASARNAP, 1911. JANUÁR 22.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 18. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.,
Egy óra . . . 1.20.

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

A pártok helyzete.

Kassa, jan. 21.

Nihilisztikus korban élünk. Se átlásnak, se érdemnek nincs tekintélye, komázunk a magunknál érdemesebbekkel. Semmibe vesszük a mások önértékét. Hamar kiszalad a szánkon az indokolatlan sértés. Aki nagyobb nálunk egy fejjel, igyekszünk megkurjítani, hogy olyan kicsi legény legyen, mint jómagunk. Az a hang, ahogyan egyik-másik ujság ír, emberekről és dolgokról, — az a mérhetetlenül nevetlen hang, izlésnek, jómodornak, emberségnek az a végső eldurvulása — kétségbeejtő.

Annál inkább ügyelnie kell magára a képviselőháznak, nehogy ő is rossz példával járjon elő mindannak megtapodásával, ami még a hajdani magyar tisztességtudástól ránk maradt. Ime Zboray Miklós megkérése, pártkülömbőség nélkül mindenkinek jól esett. A valódi lovagiasság nem halt ki a parlamentből, azt mindenki érezte, amikor Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter Zboray szavaira válaszolt. Minden párt örül a felmerült félreértés békés elintézésének.

A legutóbbi incidens még is alkalmas arra, hogy minden párton gondolkodóba ejtsék azokat, akik képviselőház tanácskozásainak komolyságát és magas színvonalát, valóban a szívéükön viselik.

Külömben van egy nagy lélek-tani oka annak, hogy a Házban hamar puskaporossá válik a levegő. Más ellenzék áll szemben egy más többséggel. S az a baj, hogy az ellenzék sem azt nem akarja belátni, hogy ő más lett, sem azt, hogy az ő ellenfelei is mások lettek. A munkapárt ellenben érzi és tudja is a nagy változást, a mely részint ő benne, részint a vele szemközt ülő ellenzék konszisztenciájában végbe ment.

Az ellenzék abban az optikai csalódásban él, hogy vele szemben a régi kormánypárt ül, a mely sokszor leszavazta őt, de a melyen ő oly sok fényes parlamenti sikert aratott.

Pedig ez csalódás! A munkapárt nem örökölte, vagy csak kis mértékben örökölte a szabadelvű párt kimeríthetetlen türelmét. Az a párt négy évtizeden át par excellence kormányzó párt volt: a melynek viselnie kellett négy évtizeden át néha jó, néha súlyos törvények meghozatalának minden ódiumát.

A munkapárt az más! Ő a megbukott, proskribált, üldözött és zaklatott szabadelvű pártnak az utóda. S ő, szinte csodamódra többségre jutva, már tudja, hogy egy szép napon meg is bukhatik. Nem elég tehát, ha a hatalom verőfényében süt-kérezik. Neki nem szabad elpuhulnia. Meg kell őrizni izmai ruganyosságát és önértete teljes voltát; meg kell tartani ama férfias tulajdonságait, amelyekkel, mint ellenzék, ha a hatalomból kicsippen, becsületesen megállhassa helyét.

Más tehát a többség lelki állapota magával szemben, de más az ellenzéki pártokkal szemben is. A mig az ellenzék a maga változott helyzetét be nem ismeri: addig időnkint puszkaporos lesz a levegő.

A diákok keresete.

—
Az önfentartás eszközei.

—
Az amerikai példa . . .

Érdekes cikket olvastunk a minap az amerikai diákok keresetéről. Ezek a fiúk nem a Mensa Akadémiák irgalom kenyérét eszik, nem alapítványok, ösztöndíjak által támogatva haladnak előre tanulmányaikban — hanem: az energikus munka árán. Amerikában az egyetemi hallgatók túlnyomó részének foglalkozása van, hogy egyetemi tanulmányainak költségeit kiteremthesse. A Yale és Harvard-egyetemek kereseti statisztikáját a Yale-egyetem egyik volt hallgatója állította össze, az egyetemi munkaközvetítőhivatal adatai a Henry Sallmon egyetemi tanárnak és iroda elnökének fölvilágosításai alapján. A statisztika szerint 564 hallgató a legutolsó esztendőben 952.245 koronát keresett, melynek kétharmadrészét az egyetemi év alatt, egy harmadát pedig a vakációban keresték meg. Legtöbbet azok kerestek, akik

egyes tárgyakból szemináriumot tartottak a városban, (185.800 kor.), azután az 182 tanuló, ki elemi iskolásokat és gimnazistákat tanított (136.000.) Természetesen, hogy Amerikában az óra adás legkevesebb 5—15 korona óránként, nem úgy mint nálunk, hogy az instruktorok alig kapnak egy leckeóráért egy koronát.

A leckeadókat után azok kerestek a legtöbbet, akik a vendéglőben pincérkedtek (135 hallgató 92000 koronát.) Fontos rovatot foglal el a yalei hallgatók kereseti ágai között az irdoi, raktári és ezzel rokon munka. Utcatisztításért, hókaparásért, kert gyomlálásért, gazirtásért 7—15 koronát fizetnek hetenkint. Aki gyorsírást és gépelt tud, annak meg az egyetemi iroda is ad alkalmazást. A különböző foglalkozások: zenetanító, templom-énekes, mérnökök, mezei munkások, bankhivatalnokok, könyvkereskedőségek, nyomdászok, felügyelők, sofőrök, turistavezetők, tolmácsok, kikiáltók, cimszalagírók, ásványvízházalók s számos egyéb más foglalkozástűzők.

Mindent a sokféle munkát jórészt az egyetemi munkaközvetítő iroda közvetíti, ahova a városi emberek fordulnak, de jórészt maguk a hallgatók is keresnek maguknak munkát a városban.

Sallmann tanár azt mondja: az a hallgató, aki idején azzal a szándékkal, hogy saját kezével tartsa fön magát tanulmányai éve alatt, az hozzon magával 750 K alapul, a többivel ne törődjön. Kereshet annyit, hogy három-négy évig fizetheti a teljes ellátását, ruházatát, mosását, apró kényelmi és fényüzési kiadásait, könyveit, vizsgadíjait, minden kiadását, ha hozzávaló egészsége, törhetetlen ambíciója és munkakedve van. Mi egy hallgatónak sem járunk a kezére, ha nálunk nem dolgozik. A főnehezégekben rejlik, hogy a munkaidőt összeegyestessük a tanulási idővel. Előtte nincs fontosabb, minthogy a hallgatók korán megtanulják, már az egyetemen megszokják az energikus munkát. Alapjában nagyon demoralizáló minden ösztöndíj és pénzsegély."

Ez a szellem növeli Amerika társadalmát a munka hatalmas birodalmává. Bizony, a mi egyetemi hallgatóink sokat tanulhatnának az amerikai kollégától. De a tanárok, a tudós professor urak se resteljenek ebből a példából okulni. Milyen szép volna, ha a magyar főiskolákon meghonosodna a munkaközvetítő iroda. Hány fiatal, a küzdésben lezúllott talentum volna meg, menthető, ha a protekciós ösztöndíjak, segélyek, olcsó étkezők helyett a sokkal nemesebb, férfiasabb, önértesebb munkára nevelő keresetet biztosítanák a főiskolai ifjuságnak. Talán ami léha, frázisos, könnyen élő, urhatnám országunk is átválna a munka nagy hatalmasságává. De félünk, hogy üres malomban örülünk!

**SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORKELMÉK**

a legnagyobb választékban

Széman testvérek

ÁRUHÁZÁBAN

a legújabb mintázatban, feltűnő olcsó áron árusítanak

Kassa, Fő-utca 62. sz.

— **Blanár Béla** a kérvényi bizottságban. A képviselőház kérvényi bizottsága tegnap délután **Sándor János** elnöklete alatt ülést tartott, amelyen **Blanár Béla**, gróf **Bethlen Pál** és **Szász Károly** előadása mellett 250 kérvényt intézett el. Együttal állandó előadóul megválasztotta **Blanár Béla** és **Rakowszky István** képviselőket.

Otthon-kávéház

— fényesen átalakított új helyiség. —
Fülkék társaságok számára.
Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU
— KISZOLGÁLÁS. Új billiárdok. —
BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.
NAPONTA CIGÁNYZENE.
— SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. —
TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

A jótékonyág szervezése.

Központi iroda létesítése.

Alig van nap, hogy az ember valamilyen jótékonyági egyesület megalakításáról ne hallana. Valósággal gombamódrára teremnek egyesületek, asztaltársaságok és más jótékony gyűlések, amelyek mind a nyomorba süllyedt társadalom felszámolását célozzák — természetesen más pénzen. És ez a „más” rendszeren a közönségnek az a része, mely különben is vállán hordja a legelőkelőbb jótékonyági egyesületek által a nyilvánosság szeme előtt reá akasztott nyűgeit. Van olyan, aki a jámbor szamaritánus állhatatos türelmével hordja a nyűgöt, de akárhányszor megesik, hogy az áldozatmegunja Jób erényeinek gyakorlását és fellázad a jótékonyág tündéréi ellen. Belátja, hogy nem egészen igazságos az az örökös kéregetés, mely az embert akkor is molesztálja, mikor talán maga is rá van szorulva a pénzre és esze ágában sincs, hogy nevét a jótékony adakozók annáleszeiben — illetve a lapok hírei között — megörökítse.

Ennek a kellemetlen állapotnak, mely — amint ez statisztikai adatokból bebizonyítható — az adakozási kedv csökkentésére vezet és végeredményében a szegények kárát megy, csak egyetlen orvossága lehet. Ez pedig nem más, mint a jótékonyág egységes szervezése. Nem új ötlet, de megvalósítására eddig még nem történtek oly lépések, melyek a terv elejtését indokolják.

Konkrét alakban a terv olyképen volna keresztülvihető, hogy a létező jótékonyági szervezetek fenntartása mellett egy központi jótékonyági szervezet volna alakítandó, melynek az lenne a feladata, hogy összekötő kapcsolatot képezzen az egyes jótékonyági szervezetek között. A központi szervezet orvosolná mindenekelőtt azt a lehetetlen állapotot, amely most a jótékonyág terén mutatkozik, amikor egy pár hivatásos szegény, tolatkodó parazita elvonja a jótékonyági egyesületek segélyét az igazi szegények közül, minthogy az egyes különálló jótékony egyesületek nem ismerik a többi jótékony egyesület segélyezettjeit. A másik üdvös hatása az volna egy központi szervezet felállításának, hogy a jótékonyági egyesületek egységes vezetés alá kerüljenek, ami

lehetőségessé tenné a közönség egységes jótékonyági megadóztatását is.

Ajánljuk ezt a tervet az illetékes faktorok figyelmébe, megjegyezve még azt, hogy az ország több vidéki városában — legutóbb Szegeden — megindult már a mozgalom a jótékonyág egységes szervezése iránt.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 ÚJ BILIÁRDASZTAL. ::

Minden szombaton

≡ katonazene-hangverseny. ≡

Vasárnap, hétfőn, kedden és

csütörtökön este cigányzene.

HIREK.

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel félkérjük, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be. A NAPLÓ előfizetése egy évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 5 korona.

— **Félévi vizsgálatok.** A kassai közgazdasági tanfolyamon tegnap vették kezdetüket a félévi vizsgálatok.

— **A Kazinczy-kör felolvasó estélye.** Kicsiny, tulnyomó részben hölgyekből álló közönség jelenlétében tartotta meg a Kazinczy-kör második felolvasó estélyét tegnap este. A felolvasó-asztalnál ezúttal **Josika Miklós** báró foglalt helyet, aki a Trianon színpadját, annak történetét s a Mária Antoinette uralkodását követő időre való hatását ismertette. A nagy tudással s mindvégig lebilincselő előadással megtartott felolvasást a közönség nagy tetszéssel fogadta.

— **Frank Libórius elutazott.** Frank Libórius csapatfelügyelő tegnap reggel befejezte Kassán csapatszemejét és több napi itt tartózkodás után a Kassa-oderbergi vonaton tovább utazott. A hadseregfelügyelő legközelebbi útja Iglóra vezet, ahol ugyan csak csapatszemelet tart.

— **A főreáliskola hangversenye.** A főreáliskola ifjusága az intézet jótékony-célú intézményei javára ma este 8 órakor a Schalkház-szálló termeiben táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Prologus, írta Schöner Ferenc tanár, szavalja Wolf Ottó VIII. o. t. 2. Doppler „Ilka” operából nyitány, előadja rétháti Kövér Dezső karnagy vezetésével a kassai III. kerületi honvédszenekar. 3. Thora K. Dalünnepe, éneklí az ifjuság vegyeskara. 4. Vörösmarty—Ernyei Szép Ionka, melo-dráma, szavalja Ackermann Gyula VII. o. t., zongorán kíséri Widder Lajos VIII. o. t. 5. Magyar népdalok, előadja Müller Jenő zene-tanár vezetésével az ifjuság zenekara. 6. Paucius F. A finn dal, éneklí az ifjuság vegyeskara. 7. Huber K. A kunok, ábránd, hegedűn előadják Fogarassy István és Wagner Imre VIII. o. t., zongorán kíséri Jatzkó Rezső. Érdekes a 8-ik szám. Petőfinck

Falu végén kurta korcsma című költeményét fogják színpadiasan jelenetve előadni. Az érdekes jelenetben mintegy husz növendék szerepel. A honvédszenekar játéka fejezi be a műsort. A hangverseny után tánc következik. A zenét rétháti Kövér Dezső karnagy vezetésével a kassai III. ker. honvédszenekar és egy cigánybanda szolgáltatja. Helyárak: I. csoport körszék első sora 5 K, a többi sorok 4 K. II. csoport zártszék 3 K. III. csoport zártszék 2 K. Belépőjegy (állóhely) 1.50 K. Karzat 2 K. Feülfizetések a jótékonycél érdekében köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Nyomozás az óruzsini betörésben.** Olvasóink még bizonyára emlékeznek arra a mulatságos betörésre, amelyet *Stern* Hermann óruzsini vendégfőrs sérelmére követett el ismeretlen tettes, aki a hálószobában lévő Wertheim-szekrényből 2400 K készpénzt és több aranyékszert ellopott. A kassai rendőrség bűnügyi osztálya ez ügyben erélyes nyomozást indított és megállapította, hogy a betörő a Drill-féle körfurót és vésőt Kassán vásárolta. A nyomozás helyes irányban folyik tovább és a betörő valószínűleg kézre fog kerülni.

— **Mégis eltemették.** Megemlékeztünk tegnapi számunkban a máramarosszigeti temetetlen honvédről. Amint értesülünk, Máramarosszigeten tegnap délután végre mégis eltemették Németh István negyvennyolcas honvédet, vitézi idők hős harcosát, aki koplalva, nyomorogva, szomorú nélkülölésben élte le élete utolsó éveit. Nem adott a halott hős temetésére pénzt se a város, se a legkülönbözőbb jótékony egyesületek, — mindenünnen ridegen elutasították az összetört, éhező hetvenéves özvegy ketségbeesett rimánkodását. Tegnap végre, amikor köztudomásra jutott a bus valóság, hogy a negyvennyolcas honvéd három napja temetetlenül fekszik, megindult a jóérzésű polgáremlők szíve, sietve összeadták a pénzt, ami a temetésre kellett. Így történt, hogy az elaggott harcosnak megadhatták a végső tisztességet.

— **Fényes Samu Kassán.** A Kassáról Budapestre szakadt tudós író, dr. *Fényes Samu* a jövő hét végén a kassai munkás-szervezet meghívására Kassára jön, ahol a szociális problémákról felolvasást tart. A felolvasást, mely minden valószínűség szerint az Urániában lesz megtartva, a közönség részéről nagy érdeklődés előzi meg.

— **Világköruti utazó — tolvaj.** A görzi rendőrség táviratban értesítette a kassai rendőrkapitányságot, hogy *Pekár Imre* idevaló származású szobafestősegédet, ki Kassáról világkörüli utra indult, — Görzben elkövetett kerékpárlapásért letartóztatta.

— **Mulatság Tátrafüreden.** A február 11-iki tátrafüredi táncmulatság iránt Kassán nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség újabb egy felhívást bocsátott közzé, melyben felkéri a hölgyeket, hogy az estélyen egyszerű ruhában, a férfiak pedig szmokingban, szakettben, vagy sötétkék utcai ruhában jelenjenek meg. A másnapi — Tarajkán tartandó — ebédhez, tekintettel az utána következő rődlizásra mindenki sport, vagy utazó ruhát vegyen. Jelentkezések folyó hó 25 ig közvetlenül *Krompecher Albert* címére (Poprádfelka, Szepes-megye) küldendők be a fejenkénti 25 korona részvételi díjjal együtt. A bejelentésben megemlítendő, hogy a résztvevő a Kassáról délelben, vagy délután 4 órakor induló vonattal érkezik-e Poprádra és hogy 1, 2, vagy 3 ágyas szobára reflektál-e? Megfelelő számú villamos kocsiról, mely a társaságok Poprádról Tátrafüredre

A téli fűtőanyag

a legjutányosabban, pontos szállítás és kedvező feltételek mellett csak STROH HENRIK SZÉNRAKTÁRÁBAN SZEREZHETŐ BE. ELSŐRENĐÜPOROSZ és SZILÉZIAI SALONKÖSZÉN, valamint PIRSZÉN (coaks), ugymint TŰZIFA a legszolidabb módon árusítatik. Megrendelések Fő-utca 83. az órás üzletben. Raktár Eszterházi-u. 21. sz.

viszi, a rendezőség gondoskodik. A jelentkezés és a pénz elküldése után, mindenki postán megkapja szoba-számát, (mely a podgyászson is feltüntetendő lesz) és az étkezéshez, sporthoz szükséges jegy-szelvényeket.

— **Elmebeteg szolgálja.** Tegnap a délelőtti órákban Orosz István szolgán, aki Dobó Lipótné cselédhelyező intézetében van alkalmazva, elmebaj tünetei kezdtek mutatkozni. Nyomban mentőket hívtak, akik azután Orosz Istvánt megfigyeles végett beszállították a kórházba.

— **Altisztek és szolgák mulatsága.** A József főherceg vednöksége alatt álló Magyar Állami Altisztek és Szolgák Országos Nyugdíjpótló és Segélyező-egyesületének Kassai főköja a tagok özvegyei és árvái alapja javára, február hó 2-án, Stern Lajos vendéglőjének nagytermében táncvigalmat rendez. Személyjegy 1 K 50 fillér, családjegy 3 K. Felülfizetéseket hirteligen nyugtáznak. A nemes célt szolgáló, jótékony irányú mulatságot a közönség meleg figyelmébe ajánljuk.

— **A „Hungária“ malom tolvaja.** A Hernádsoron levő Wirtschafter-féle malmából, mely egy hónappal ezelőtt porig leégett, ismeretlen tettes elemelte az egyetlen még elmozdítható tárgyat: a turbina sárga rézből készült fűcsapagát, 300 K. értékben. A tettest keresik.

— **Családi jelenet.** *Gadna* József kassai favágó és neje tegnap délután az Uj-utca 45. sz. ház előtt holtrezegen parázs verekedést rögtönöztek, melynek hevében *Gadna* uram a kenyérkereső baltával kedves nejét karján megsebesítette. A turbékoló galambpárt Somosi rendőr előállította. Az eljárás megindult ellenük.

— **Kiűritett tyukketrec.** *Rosenblum* Dávid kassai lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy sérelmére eddig ismeretlen tettes a Kötő-utca 2. sz. ház udvarán levő nyitott ketrecéből 16 drb. tyukot eltulajdonított. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Meglopta a szállásadóját.** *Hajász* Jánosné kassai lakos jelentést tett ismeretlen nő ellen, aki nála tegnap éjszakára szállást kért és kapott is. Reggel azonban megszökött tőle, miután egy csomó ruhá-neműt ellopott. A rendőrség megállapította, hogy a tettes *Bodnár* Anna nevű kőszánó volt, akit tegnap sikerült is elfogni. A ruhákat megtalálták nála. Az eljárás megindult.

— **A legjobb és legolcsóbban kapható valódi amerikai sárcipő urak, hölgyek és gyermekek részére.** Blumberg S. E. kötszerész Fő-utca 89.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Színház

— **A jövő hét műsora.** Változatosság tekintetében a jövő heti műsor mindenképpen megállja helyét. Egy kettős operett-premier, a saison két slágerdarabja és egy opera — egy héten kielégítheti a közönség érdeklődését. Vasárnap este a *Lotty ezredesei*, ez a kitűnő angol táncos operett megy, *Hornyai* Jankával a címszerepben, aki többféle táncot, különböző fényes kosztümökben fog eljátszani. A három ezredes: Tihanyi, Bihari és Serfőzy, a Rája — Sziklay, a rípcés direktor — Ujváry. Este a *Cigányszerelem* 10-ik előadása. Zorika — Várady, Iona — Pataki, Jolán — Szilágyi. Hétfőn a *Balga szűz*, az ideai műsor idegizgatóan érdekes

ujdonsága kerül színre. A pompás előadás iránt, a siker jegyében lefolyt premier óta, a közönség érdeklődése egyre fokozódik. Főszereplők: *Fái Flóra, Harsányi Margit, Virányi, Bársony, Bartha, Majthényi.* Kedden este dupla premier. *Fall* Leó a híres bécsi zeneszerző *Édes öregem* című egyfelvonásos vigoperettje és *Farkas* Imre a kiváló magyar költő muzsikusz daljátéka a *Narancsvirág* kerül színre. Fall operettjében Várady, Pataki, Tihanyi viszik a főszerepet. A *Narancsvirágban* Hornyai, Somogyi, Sziklay, Baróti, Tihanyi. Szerdán megismétlik. Csütörtökön *A testőr* megy, a színész Bársony, a színésznő Harsányi. Pénteken Offenbach egyik remekműve a *Hoffman meséi* kerül színre. Hoffmant Barna, a három bariton szerepet Bihari, a fő női szerepet Várady Margit énekli. Szombaton *Figaró házassága*, ez a klasszikus vígjáték kerül színre.

— **A szent liget.** Az ideai francia természet egyik legkitűnőbb, legötletesebb vígjátéka *Flers* és Caillaret új műve *A szent liget.* A vígjáték beszokmányos ötletei egész Párisot megkacagatták s a társas írói cég végig a kontinens minden szinpadán diadalt aratott. A Vígyszínházban fenomenális sikert aratott *A szent liget.* Kassán január 31-ére tüzte ki az igazgatóság az ujdonság premierjét. Azt hisszük, Kassán is teljes sikert fog aratni a franciák által annyira felkapott új vígjáték. A próbák már megindultak.

— **Az Urániából.** Szombaton és vasárnap az Urániában sorozatos mozgófénykép előadások lesznek. A műsor rendkívül érdekes, sőt szenzációs számokat tartalmaz. Téli sport a Svájcban, a természet minden barátságát érdekli. Csodálatos szép felvétel. A műsor kimagasló pontját képezi *Semiramis*, legenda a babilonai történelemből. Csodálatos szép ez a színes felvétel, amely úgy szenírozásánál fogva, mint mesésen gazdag kiállításával bámulatra ragadja a nézőt. Ezenkívül szobrászati felvételek fogják gyönyörködtetni a közönséget. Szerdán és csütörtökön óriási kacagató estély.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombaton, 1911. évi január hó 21-én

CIGÁNSZERELEM.

Regényes operette 3 felvonásban. Írták: Willner és Bodanszky.

Személyek:

Dragotin Péter	Tihanyi Vilmos
Boleszku Jonel	Somogyi Erzi
Dimitreau Kajetan	Sziklay József
Józsi, cigány	Barna Andor
Mócsi, koresmáros	Ujváry Lajos
Masu, Dragotin inasa	Baróti Jenő
Zorika, Dragotin leánya	Várady Margit
Jolán, unokahuga	Sarkadi Rózsi
Körösházi Iona, birtokosnő	Hornyai Janka
Julesa, Zorika dajkája	Vágóné

Műsor:

Vasárnap, d. u. *Lotty ezredesei*. Op. este, *Cigányszerelem*.
Hétfőn, A balga szűz. Szimfónia.
Kedden, *Édes öregem és Narancsvirág*.
Szerdán, *Édes öregem és Narancsvirág*.
Csütörtökön, A testőr.
Pénteken, *Hoffman meséi*.
Szombaton, *Figaró házassága*.
Vasárnap, d. u., *Mary-Anne*.
este, A haza,
Hétfőn, A tavasz,
Kedden, *Szent liget*.
Szerdán, *Szent liget*.

TÁVIRAT — TELEFON.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 21.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt.

Féltizenegy órakor elnök megnyitotta az ülést, azonban alig lévén harminc képviselőnél több jelen, kijelentette, hogy a Ház nem határozatképes, amiért is az ülést egy órára felfüggeszti.

Szünet alatt azután mindent elkövettek, hogy minél több képviselőt toborozzanak össze, hogy így az ülést meg lehessen nyitni.

Fél tizenkettőkor az elnök újból megnyitja az ülést. Elrendeli a névsor olvasását. Jegyző felolvassa a képviselők névjegyzékét, de időközben sok képviselő érkezik meg, akik ellepik az elnöki emelvényt és igazolni igyekeznek távolmaradásukat. Mire a jegyző a névsor végére ér, a Ház határozatképes lesz.

Návay Lajos konstatálja, hogy a Ház határozatképes s az ülést megnyitja. Kijelenti, hogy az elmaradt képviselők tartoznak igazolni távolmaradásukat.

Folytatják az Osztrák-Magyar Bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Polónyi Géza olyan széles alapon kezdi tárgyalni beszédében a bankjavaslatot, hogy az egész ülést kihuzza vele s az egész időt kibeszéli. Rendkívül aprólékosan kiterjeszkedik mindenre s fejtegeti nézeteit s vitatja igazát az önálló magyar jegybank mellett.

Rátér arra, amit legutoljára Hantos Elemér hangsúlyozott, de ami — ugymond — az egész munkapárt véleménye, hogy a nemzet már előre határozott volna az Osztrák-Magyar Bankkal való viszonyuk további fentartását illetőleg akkor, amikor a munkapárt oly fényes diadalra vitte elveit. Kimutatni igyekszik, hogyha most elfogadjuk a kormány törvényjavaslatát s így az életbe lép, akkor a nemzet 1917-ben elesik az önálló vámterületéről s mindazokról, amelyekre gazdasági függetlenségünk kiépítésénél szükségünk van.

Miniszterek Bécsben.

Bécs, jan. 21.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök hosszabb ideig tanácskozott Hazay Samu honvédelmi miniszterrel. Azután az osztrák miniszterelnökségre hajtattott, ahol résztvettek a katonai büntető perrendtartás ügyében tartott tanácskozáson.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök holnap kihallgatásra megy Ótelségéhez és holnap délután visszautazik a fővárosba.

Öngyilkos miniszteri tisztviselő.

Az idegbaj halottja.

Budapest, jan. 21.

Szenzációs öngyilkosság történt ma reggel a fővárosban. Szentmiklóssy Elemér dr. kereskedelemügyi miniszteriumi titkár agyonlőtte magát. A miniszteriumban dolgozó, szorgalmas embernek ismerték, akit társai nagyon szerettek. Nemrégiben gazdagon nősült. Néhány hónap óta rendkívül súlyos idegbajban szenvedett. Feleségével gyakran összezőrdült. Az utóbbi időben feltűnően viselkedett hivatalában. A tegnapi estét együtt töltötte családjával. Ma hajnalban fél 6 órakor revolverével agyonlőtte magát. Szörnyet halt.

Építési és háztelkek eladása.

A gőzfürdő mellett fekvő **Gróf Andrássy-féle kert** a városi közgyűlés engedélyével **parcellázás alá kerül.**

Ez a telek, három széles, új utcával elválasztva, **több építési és háztelkekre oszlik fel s parcellánként eladó.** A fel-parcellázott telek, amely **építkezésre igen alkalmas,** a központhoz közel, a város belsejében fekszik.

Az építési telkek **olcsó árai-ról és egyéb előnyös feltételekről** részletes felvilágosítást nyújt

dr. Halmi Béla és dr. Halmi Felix
ügyvédek társirodája.
Kassa Fő-utca 25. 1. em.

Kassai műjégygyár.

Értesítés.

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

műjégygyárunk
üzemét már megkezdte.

Kristálytisztá müjéget hozunk forgalomba és elfogadunk heti-, havi- és idénybérletet kedvezményes árák mellett. Rendelési előjegyzéseket szíveségből elfogad **FRIEDMAN TESTVÉREK** cég a Fő-utca 6. szám alatt. Telefonszám: 233.

Kassai műjégygyár, Perlmutter Jakab és Társai.

Tèlen át

nem érdemes a fehérneműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkímélése mellett mossák a fehérneműt, suly szerint mangleolva és vasalva, darabonként való árszámítás mellett. Háztól való elhozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kézelők

felülmulthatatlan kivitelben tűlkőrfénnyel vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

Dohánytözsde

a város központjának
legforgalmasabb helyén

olcsó boltbérrel

családi okok miatt

azonnal átadó.

Közvetítők nem díjaztatnak. — Cím e lap kiadóhivatalában.

Hirdetések felvé-
tetnek a kiadó-
: hivatalban. :

Murányi József kiadó.

ETERNA

Ha Ön a legprecízebb, legelegánsabb, a legtökéletesebb órát keresi, a fenti szót el ne felejtse. Az ETERNA schveizi órák páratlanul állnak a világon.

A Schild Frères & Cie. Grenchen (Schweitz)

„ETERNA“ világhírű gyártmányainak egyedüli raktára:

HEILMANN HENRIK

órás és aranyműves, Kassa, Kossuth Lajos-utca 9-ik szám.

Raktárán saját gyártmányu briliáns, gyémánt ékszerek, drágakövek, arany, ezüst és kínai ezüst tárgyak. Elfogad legkényesebb aranyműves és órás munkát. A legmodernebb gépekkel és műszerekkel felszerelve. Törött aranyat, drágaköveket és ezüstöt vásárol vagy becserél. Zálogházban elhelyezett ékszerekről a zálogjegyek magas áron vásároltának.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)
Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet **szilárdan dolgozott** butorokból minden most használt fában és **stylben**, ugymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-ből, luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, **szőnyegdivánok, ottománok** és mindennemű **matrácokból**; ugyszintén elvállalunk mindennemű **diszitési és kárpitos-munkákat** is. — Továbbá nagy raktárt tartunk **szőnyegek- és függönyökben.**

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a fő-papság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes **menyasszonyi berendezéseket** ugy **helyben**, mint **vidéken**

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.
Dús raktár mindennemű rézbutorokban
Specialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített **külön osztályt**

tömörfa (massiv) butorokban.

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a **kizárólagos elárusítását, illetve képviselését**

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék részére átvettük és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a **tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére.**

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég
Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

Telefon 443. szám.

Makulatura papir

||| kicsiben és nagyban |||
||| jutányos áron kapható |||

a „NAPLO“ kiadóhivatalában Kassán.
— Harang-utca 9-ik szám —

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

Kassai Estilap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **FELELŐS SZERKESZTŐ: MURÁNYI JÓZSEF**

Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházzal szemben.)
Telefonszám: 21.

Helyben: Előfizetési árak: Vidéken:

Egész évre	16 korona	Egy évre	20 korona
Fél évre	8 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	4 "	Negyed évre	5 "
	Egyes szám 4 fillér.		

A magyar álláspont.

A Kassai Estilap fővárosi tudósítójától.

Budapest, április 24.

Szombaton a magyar miniszterium harmadfélórán át tanácskozott. A tanácskozás tárgya egy prozoziciónak megvitatása volt, amely a két kormányelnök pénteki együttes királyi kihallgatása során merült fel, annak az ellentétnek áthidalására, a mely a katonai perrendtartásnak egy aránylagosan alárendelt természetű kérdésében a két kormány között még mindig fenforog. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma éjjel Bécsbe utazott, hogy a magyar minisztertanács határozatait az osztrák kormány elnökével közölje.

Folyamatban levő tárgyalások közepett nem lehet hivatásunk, hogy akár magát a vitaanyagot, akár pedig a magyar kormány konkrét határozatait a nyilvánosság előtt explanáljuk, mert ezzel csak a tárgyaló felek kényes munkáját nehezítenők vagy zavarnók.

Nem óhajtunk belebocsájtani a sajtó egy részében napvilágot látott kombinációk és találgatások cáfolatába sem, mert régi tapasztalatunk, hogy minden megcáfolt hírelés nyomán csak újabbak keletkeznek.

Leszámoltunk avval is, hogy az ellenzéki sajtó kapva-kap a legtendenciózusabb osztrák koholmányokon, ha alkalmasoknak találja őket, hogy azokra a magyar kormány jogfeladását bizonyító cikkelyeket felépítsen. Sajnálatosképpen ismétlődő taktikája ez az ellenzéki hírlapoknak, valahányszor a velük szemben álló kormány az osz-

trák féllel folytat tárgyalást.

Az ilyen ingadozó alapra épített elítélő kritika az állásfoglalás súlyát annyira devalválja, hogy mi bizvást várhatjuk a tárgyalások pozitív eredményét, mert az ország gondolkodó közvéleménye a maga ítéletét bizonyára nem osztrák eredetű és hangulatkeltésre szánt lapközlemények alapján fogja megalkotni.

A tárgyalásoknak mai stádiumában, a részletek ismertetésének óvatossággal, autentikusan a következőket állapíthatjuk meg:

A két kormány a véderőreformot alkotó javaslatokra és nevezetesen a katonai perrendtartás reformjára vonatkozó tárgyalásai a legrövidebb idő alatt befognak fejeztetni. Mert a magyar kormány a tanácskozásnak elnyújtását a magyar érdekekkel ellenkezőnek találja és a tárgyalásokat rövidesen dűlőre is fogja juttatni, hogy alapos megfontolás után megállapított parlamenti munkaprogramját betarthassa. Ennek külső jele egyébként az is, hogy a kormányelnök, akit a legutóbbi parlamenti tárgyalások igen nagy mértékben igénybe vettek, husvéti pihenőjéről lemondván, a parlamenti szünetet szakadatlan tárgyalásoknak szentelte.

A magyar kormány a katonai perrendtartás nyelvi rendelkezései tekintetében a már korábban megállapított és az ország szuverenitásának megfelelő elvi álláspontból eddigelé mit sem

adott fel s a jövőben sem fog semmit feladni. Hogy pedig a territoriális elvnek elfogadtatása és következetes keresztülvitele nemzeti szempontból eredményt jelent, arról a Héderváry-kormány a bizonyítványt legelső sorban elődje, a koalíciós kabinet fogja kiállíthatni, amely a katonai perrendtartás dolgában szintén folytatott tárgyalást.

Magyarország jó reménységgel tekinthet az újból meginduló tárgyalások elébe. Olyan oldalról, ahol a következtetéseket az összes eddigi tárgyalások menetéből vonják le, jogosultnak mondják ezt a reménykedést.

POLITIKA.

(Fővárosi tudósítónk jelentése.)

Budapest, ápr. 24.

Fludencián a király előtt.

Bécsből jelentik, hogy Khuen tegnap délelőtt két óra hosszat tanácskozott Bienenrth osztrák miniszterelnöknél, délben pedig egy óráig tartó kihallgatáson fogadta a király.

Ma délelőtt 9 órakor Bienenrth volt a királynál és 10 órakor Khuen azt a meglepő értesítést kapta, hogy jelenjen meg újból a király előtt. Khuen délben utazott ki Schönbrunnba.

Politikai körökben úgy vélik, hogy ez a sűrű audencia arra vall, hogy a király vállalja a közvetítést a két kormány álláspontja között és igyekszik megegyezést teremteni.

Katonai felszerelési cikkek

egyéves önkéntesek és tisztek

részére legelőnyösebb bevásárlási hely

Lichtig Lipót

Fő-utca 103. sz.

A Kazinczy-kör éledése.

Jaj a moderneknek.

Közgyűlés és hadüzenet.

Vasárnap délelőtt 11 órakor, amikor a Kazinczy-kör nevű irodalmi egyesület közgyűlése volt hirdető, 4, azaz négy tag csoportosult izgatott várakozással a városháza nagytermében. A közgyűlésre jöttek, mely kezdetét is vette kevés perccel azután, hogy a választmány, Takács Menyhért dr. jászóvári prépost-prelátus elnökkel az élén, az imént tartott választmányi ülésről ideérkezett. A jelen voltak száma ezzel a szaporulattal mintegy 28-ra emelkedett s a mélyen tisztelt közgyűlés tagjai igyekeztek lehetőleg széjjel ülni, hogy úgy lássék, mintha sokan lennének. Jutott is a városatyák hosszú zöld asztalának mindegyike mellé egy-két ember.

Az emelvényt Takács Menyhért dr. elnök, E. Nagy Olivér dr. ügyvezető alelnök, Kardos Gyula dr. titkár és Horváth Lajos dr. jegyző foglalták el.

Az ódon városháza vastag falai jóleső hűvösséggel jutalmazták a közgyűlés résztvevőit, akik a forrón sült tavaszi napfénytől felhevülve lépték át az árnyékos nagyterem küszöbét. Künn játszott a tavaszi verőfény és zibongott az utca, a katonabanda nagydobja és kürtjei a bezárt ablakon is átrezegtek, amikor az elnök, fehér reverendája zsebéből egy összehajtogatott ívből álló kéziratot huzott elő és orrára illesztve a csiptetőjét, olvasni kezdett. Szépen kicirkalmazott és gondosan megcsiszolt mondatok fűződtek egymásután hosszú sorba s az impozáns megjelenésű főpap rokonszenves arcáról a meggyőződés tükröződött le, amikor visszatérően és ismételve bizonyította, hogy minden társadalmi megnyilatkozásnak konszolidálnia kell és azt az óhaját fejtegette, vajha sikerülne a körnek is össz-

Tavaszi ujszerű angol double kelmék
Nyári costüm és ruha imqrimé selymek
Grenadin, delain, ruhavászon és finom mosóárúk
Női fehérműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

hangzásba hozni a mai *modern áramlatokat a konszolidálódott izléssel.*

A konzervatív izü elnöki megnyitót egy súlyos belső ellentmondása derekában roppantja ketté. Míg ugyanis egyrészt a megcsontosodott és megkövült izléssel nem törődő, új irányokat kutató, művészi törekvések felett könyörtelenül pálcát tör, másfelől Ruskinra támaszkodik és hirdeti annak az individualizmust dicsőítő nagy elvét, hogy a művész ne törődjön mások felfogásaival, de *őszintén, úgy ahogy van, önmagát adja.* A konzervativizmus tehát rossz helyen kereskedett, amikor Ruskint választotta döntő érvnek s a balfogást nem bírja kiheverni ez a megnyitó beszéd sem.

Most a titkári jelentés következik, jelentette ezután az elnök s a mellette ülő Kardos Gyula dr. premontrei tanár ugyancsak papirozt vett elő, amolyan kékvonalozott, margós lapokat, amilyenekből a középiskolai gyakorlati füzetek állanak. Sose hittük volna, hogy a papiros annyira befolyásolja a gondolatokat és a stílust, de csukjanak be tintalevesre és papirgaluskára, ha nem egy heted gimnazista önképzőkori dolgozatának a szellemi nivóján állott az, amit a titkár ur felolvasott, *A modernekről volt benne* szó, íróról, művészekről, zenészekről, akik ma ujat alkotnak, olyat, ami a tanár urnak nem tetszik. Szó volt a Hét, Renaissance, Uttörő, Nyugat, Auróra c. folyóiratokról, melyek mételet terjesztenek, szó volt benne tücsökről-bogárról, olyan meg nem értő tájékozatlansággal, olyan megdöbbentő felületességgel, annyi lapos kozhellyel és rozszakaratu irányzatossággal, mintha azok a nagytehetségű, szorgalmasan dolgozó emberek, akik e folyóiratok köré is csoportosulnak s irodalmi és művészi sikerekkel a külföldön is hírt és dicsőséget szereznek a magyar névnek, szemenszedett gonosztevők, erkölestelen bitangok, parázna kéjencek, ocsmány hazaárulók lennének.

Önelégült mosoly játszadozott a tanár ur arcán, mikor stílusgyakorlatát felolvasta s amikor az elnök javasolta a közgyűlésnek, hogy nyomassa ki ezt az „irodalmi színvonalon álló” jelentést. És igaza volt, ha mosolygott, mert a jelenvoltak közül senki sem akadt, aki művelt emberhez illő felháborodással visszautasította volna azt a tervét, hogy ez a tudatlanságra valló írásmű, *mint a kőr hivatalos állásfoglalása sajtó alá kerüljön.* Egy tiltakozó hang szólt közbe — „*azt nem!*” — de a fehér reverendák varázsa őt is elnémította.

A hüvös terem hangulatát azonban egészen lehütötte a közbeszólás. Az urak nem voltak elkészülve rá. Pedig akarjuk hinni,

hogy a néptelen közgyűlésen hivatalos állásfoglalásul becsempészett szégyenletes antimodernista förmedvényre még jön felelet.

Az elnöki megnyitó finom konzervativizmusa, a titkári jelentés naivul mérges aggresszivitása és a közgyűlés tehetetlen hallgatása, valamint a többség távolmaradása meggyőztek arról, hogy a Kazinczy-körre rátette a kezét a klerikalizmus. A modern eszmeáramlatok majd csak kiheverik Kardos Gyula dr. támadását, de hogy a klerikalizmus éledése elpusztítja a Kazinczy-kört, az — autonómkör uccese — bizonyos.

Minden hétfőn, csütörtökön
:: és vasárnap este ::

CIGÁNYZENE

van az

ANDRÁSSY KÁVÉHÁZBAN.

Biró Lajos előadása.

Irodalom és erkölcs.

Író és közönség eszmecseréje.

Jelentős irodalmi esemény színhelye volt tegnap délután a Schalkház nagyterme. Magyarország egyik legnevesebb és legnépszerűbb írója, *Biró Lajos* találkozott itt a közönséggel, mely kitüntető óvációval fogadta az élelétású író, kinek minden megfigyelése helyes, ötlete találó, szelleme élénk, hangja meglepően eredeti. Az eddig csak műveiből ismert író kilépett a sorok közül és személyesen mutatkozott be a közönségének, melyet viszont ezáltal maga is közelebről tanult megismerni.

A találkozás nyereséges volt mindkettőre nézve. A közönség elragadtatással, az író a legjobb benyomással váltak el egymástól.

Biró Lajos a podiumon éppen olyan kiválóan állja meg a helyét, mint az íróasztalnál. Elsőrangú előadótehetség, a csevegésnek valószínű mestere. Nagyvonalu arcát egy karakterisztikus írófej sötét hajerdeje árnyékolja be. Szeme tüzesen villog beszédközben, ajkán pedig a messzire látó s mások feje fölött elnéző ember sokat megértő diszkrét mosolya húzódik meg, melybe az ő ellenállhatatlanul magával ragadó elokvenciája s erős intellektusa a gunynak egy nüanszát is belevegyíti.

Előbb lassan, majd mind folyékonyabban ömlik a szó ajkáról, végül valóságos zuhogtatja a szóáradatot, mert az óráján, melyet meg-megnéz, gyorsan halad a mutató és neki rengeteg a mondani-valója. Csak úgy pattannak ki belőle az aperszük, amikor gondolatait a közönség és író egymáshoz

való viszonyára irányítja. Közönséget adjatok nekem — ugymond — és én teremtek nektek írókat. Mert az irodalom a közönségből fakad és onnan is kell táplálkoznia. Ez a beállítása szab irányt a gondolatmenetének, mert így jut el az irodalom és az erkölcs kérdéséhez is. Az irodalom erkölcsi nem lehet más, mint a társadalom erkölcsi, mely kettő mindig összevágott s akik ezt nem tudják, vagy nem akarják meglátni, legalább is rövidlátók.

Ragyogóan szellemes volt ott, amikor az morál hivatásos óreiről beszélt, akik az erkölcsöt nagyhangon védelmezik, míg maguk éppen az ellenkezőjét teszik annak, amit hirdetnek. Az irodalomnak semmi köze a pornografiához, az a rendőrréghez és a bírósághoz tartozik. A modern irodalom pedig nem erkölestelen; s azt tudományos meggyőződéssel állithatja, hogy nem volt kor, melyben az irodalom nagyobb emelkedettséggel és művésziességgel tárgyalta volna a témákat, mint ma.

A magyar irodalmi viszonyok örvendetes nekilendülést, bámulatos kibontakozást mutatnak. Európa köztudata még nem nyújtotta át nekünk a kultúra nemeslevelét, de a fejlődés jelei arra mutatnak, hogy minket is felölel, mint a skandináv irodalmat s a magyar jellegzetesség érvényesülni fog az értelmetlen, sujtásos magyarkodás nélkül is.

Az előadást szünni nem akaró taps honorálta, mire *Biró* lekötözött kedvességgel kérte a hallgatóit, hogy szóljanak hozzá a kérdéshez, amely felhívásnak *Deák Gyula* a Kassai Takarékpénztár vezérigazgatója tett eleget s egy rövid, de találóan összefoglaló beszéd keretében nyújtott az illusztris írónak elismerést előadásáért s mentette ki egyszerűsége miatt a kassai közönséget is azért, hogy nem elég nagy számban jelent meg.

Este *Biró Lajos* a színházba látogatott el, majd a Schalkházban vacsorázott tisztelőivel.

Az ideai hadgyakorlat.

Felsőmagyarországon lesz.

A múlt évi terv fentartása.

Az ideai nagy hadgyakorlatok, amelyen a király is jelen lesz, Felsőmagyarországon ugyanazon a területen lesznek, ahol tervezték és pedig: *Dubla—Homonna, Homonna—Bártfa és Bártfa—Zsigárd* között.

Mint a N. Fr. Prs. jó forrásból jelenti, az északi hadsereg a 10. és 11. hadtestből fog állani hat gyalog és egy lovashadosztályal, a déli hadsereg pedig a kassai 6. hadtestből és az 5. valamint a 7.

hadtestek egyes ezredeiből alakított kombinált hadtestből.

A déli hadseregnél egy honvéd lovashadosztály is fog működni. Ilyenfajta gyakorlat eddig nem volt sem Ausztriában, sem Magyarországon, mert a feladat esetleg addig fog terjedni, hogy egyes hadtestek képtelenek lesznek átkelni a Kárpátok nyulványain s ebben az esetben egy vonalon egy idejűleg két hadosztály is fog egymás mögött menetelni.

Különösen nagy súlyt fektet a hadvezetés az élelmezés havasi módjára s erre való tekintettel, a csapatok nem lesznek eleség tekintetében bőven ellátva.

OTTHON-kávéház.

Fényesen átalakított új helyiség. — Fülkék társaságok számára. — Kényelem és elegancia. — Elsőrangú kiszolgálás. — Új billiárdok. — Bel- és külföldi lapok.

Szállodánk elsőrangú

Tisztán berendezett szobák.

— Személyi hír. *Sziklay Ede* főispán ma délután a fővárosba utazott.

— Leforrázott gyermek. *Menhard* Gusztáv kis gyermeke *Tátra* alján forró vízzel leforrázta magát és halálos sérülést szenvedett.

— Öngyilkosság. *Nyisnik János*, az *Eperjesen* állomásozó tűzrezrednek káplárja *Gölnicbányán* szülei házában öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— Megégett kisfiú. A borsodmegyei *Szentistván* községben apró gyermekek a szabadban játékból nagy tüzet raktak és azzal mulattak, hogy körültáncolták a máglyát. Tánc közben *Barmata Ignác* öt éves fiú ruhája tüzet fogott s mert nem volt közelben, ki segítségére sietett volna, összeégett s néhány pillanat múlva meghalt.

— Hullá a Sajóban. *Miskolcra* írja tudósítónk: Három héttel ezelőtt a Sajó-hídról egy jobb öltözötű férfi ugrott be a vízbe, miután előbb a hid karfáján föbelötte magát, egy T. I. monogrammu, Pesten vásárolt kemény kalapot és egy sétatálcát hagyva hátra. Ma egy holttestet vetett partra a víz és a rendőrség megállapította, hogy azonos azzal, aki három héttel ezelőtt öngyilkossá lett; az illető *Tihony József* iparos, *Isaszegre* való és afeletti elkeseredésében vált meg az élettől, mert egyik szemére megvakult. A rendőrség táviratban értesítette *Tihony Isaszegen* lakó atyját.

— Nagy erdőtüz. *Gölnicbánya* város erdejében mintegy 10 katasztrális hold erdő leégett.

— **Férjgyilkosság gyanuja alatt.** Smarada József utkaparót, volt korcsmárost, iglővaspataki lakásán vérbefagyva, eszméletlen állapotban találták az ágyában. Smarada rakoncátlan, garázdálkodó ember volt, kitől az egész környék rettegett és ki feleségével is kegyetlenül bánt. A súlyosan sérült, kit kihallgatni nem lehetett, most meghalt; holttestét tegnap boncolták fel. A gyilkosság gyanuja az elhunyt feleségét terheli.

— **Éneklő képek az Urániában.** Lifka vendégszereplése május elsején az Uránia-színházban véget ér. Addig is azonban a legnívósabb, értékes, tanulságos, gyönyörködtető előadásokat rendezi. Hétfőn és kedden este 8 órakor szenzációsan ígérkező estélyek lesznek. Lifka mérnök módosított beszélőgépe utóljára fog itt nálunk játszani. A varázs keringő operette harmadik felvonásának több jelenete varázsolódik elénk. Emlékeztet arra az óriási sikerre, melyet készülékével elért, ez a szám nagy sikerre tarthat igényt. A természetes felvételek közül kiemeljük: *Naplemente egy tavon*, amely szinte gyönyörűséget okoz mindenkinek. *Philemon* és *Paucis* római mithosz mesés sceneriázásban színezve kerül színre. Szerepel egy nagyhatású élőkép, több bohózat. Fellép Mörice, a kiváló művész is. Jegyek kedvezményes áron válthatók Radó Béláné dohánytözsdejében. *Előadások alatt katonazenekar hangversenyez.*

— **Ebmarás.** Majerhalem Károly ösmertes fekete kutyája megmarta Mikoló Imre 3 éves fiút.

— **Feltört ékszerész üzlet.** Az osztrai kerületi rendőrfőnökségtől ma a kassai rendőrséghez távirat érkezett, melyben azt jelentik, hogy *Olcane* Jakab ottani ékszerkereskedő üzletét ismeretlen tettes feltörte s onnan 10,000 korona értékű ékszer ellopott. A rendőrség a maga hatáskörében megtette a kellő intézkedéseket. A betörő Orlónt át Kassa felé vette útját.

— **Rossz tréfa.** *Seingold* Salamon munkanélküli suhanc szombat délután a Bercsényi-utcán *Pacsai* Ferenczel a Schalkház bér-szolgájával évődött. Közben cigarettát kért tőle, amit *Pacsai* megtagadott. Nem adsz, akkor meghalsz! És erre egy kis egylovétű játékpisztolyt rántott elő, mely 6 mm. golyóra volt töltve s *Pacsai*ra fogva elsütötte. A golyó a szerencsétlen *Pacsai* Ferenc arcába fúródott s nagy sebet ejtett rajta. *Seingold* elmenekült, de ma elfogta a rendőrség.

— **A rendőr is garázdálkodik?** *Lörincz* Márton rendőr, Fő utca 79. számú lakásán feleségével összeveszett és az asszony fejét egy fejszével súlyosan megsebesítette. Az asszonyt a mentők a kórházba szállították.

— **Lótolvaj kocsis.** Feldmann Adolf sátoraljaujhelyi lakos ma panaszt emelt a rendőrségen, hogy *Szilágyi* Dezső nevű kocsisa az egyik lovát kifogta a kocsiából és azzal eltűnt.

— **Leugrott a robogó vonatról.** Hiranak Istvánt, a toloncot a s.-ujhelyi rendőrség Kassára akarta szállítani. Ez a nagyszaláncezi állomás előtt egy őrízetlen pillanatban kiugrott a robogó vonatból. A kísérő rendőr ezt észrevette, megállította a vonatot és elfogta a toloncot.

— **Furfangos tűzérkatona.** *Binder* Román sörgyári gépkezelő, jelentést tett a rendőrségen, hogy 240 koronát érő új biciklijét ismeretlen tettes ellopta. A leírás alapján *Toperczer* mechanikai üzletében a detektívek megtalálták az ellopott biciklit. *Toperczer* eladta, hogy a biciklit egy tisztiszolgának látszó hatona hozta be az üzletbe ezekkel a szavakkal:

— A főhadnagy ur küldte, hogy kérjek a biciklire 40 koronát.

Toperczer gyanakodott s visszaküldte a katonát.

— Kérjen egy írást a főhadnagy urtól.

Nemsokára visszajött s egy főhadnagy aláírásával cédulát adott *Toperczer*nek, aki gyanútlanul átvette a biciklit és kifizette a nyugtázott 40 koronát. A detektívek ezen a nyomon haladva, felkutatják a tolvajt *Smajda* János tűzérkatona személyében. A furfangos tolvajról kiderült, hogy hamisította egy főhadnagy nevét. Ezért kettős büntetésben lesz része a katonai bíróság előtt, melynek fogházába a tűzérkatonát már bezárolták.

Ivánfi Jenő vendégjátéka.

III. Richárd.

Shakespeare történelmi királydrámáinak ebben a remekében mutatta be Ivánfi színművésze egyik legpompásabb alkotását. A torzalaku III. Richárd gyilkos történet, a kiméretlenül felfelé kapaszkodó, hatalomsóvár szörnyeteg orv ármánykodása, az alakoskodó gonosztevő ravasz képmutatása, vérfagyasztó kegyetlensége, szivtelen könyörtelensége, aljas csövetései, hideg számításai, zsarnoki örülltsége, majd a céljához ért emberbestia feketelelkű hálátlansága, a szeretetlenségben elenyevő tetterő elsorvadása s végül a lelkiismeret mardosásától elernyedő akarat, összeomlása a művészi tökély artisztikus formáiban és megfélemlítő méreteiben bontakoznak ki Ivánfi alakításában. A mesterjátékstílusa, szövegkiejtése és hanghordozása, gesztusainak megra-

gadó lendülete, egy kiváló művész-egyéniség sajátjai. Franciaország vagy Anglia ilyen színészének a hírét Európa visszhangozná, a magyar elszigeteltség a határokhöz köti.

Az előadás dicséretes igyekezetre vallott. Kitűnt a szép összjátékból az *Edward* (Komjáthy) halálát és a *Hastings* (Bartha) bukását elmondó két jelenet. Ezek önmagukban befejezett, művészettel felépített képek voltak. Fái Flóra erőteljes deklamálása *Margit* királyné szerepében méltán keltett nagy tetszést. *Majthényi* biztosan vezette *Buckingham* alakját. Igen sikerült volt *Hevessi Mariska* (lady Anna) páros jelenete *Ivánfival*.

A közönség, mely majdnem teljesen megtöltötte a nézőteret, élénken ünnepelte a kiváló művészt és sokat tapsolt a többi szereplőnek is.

Robespierre.

Sardou Ujkor történelmi színműve.

Ivánfi vendégjátékául volt a bemutatkozó hirdető, de nélküle került sor a bemutatásra. Hamarjában *Komjáthy* vette át a címszerepet és játszotta végig. Alakítása elnagyolt és a részleteiben kidolgozatlan volt, bár természetesen sok szépen megcsinált jelenése volt, melyben tudása és művészi rutinja segítette.

A darabmaga egy nagy író silány féremunkája, melyet csakis a nagystilű művészkedés tehet érdekessé. *Robespierre* ugyszólván primadonna szerep és nagyon sokféle művészi produkcióra nyújt alkalmat, melyek azután indokolják a színrehozatalát. Az előadás sok helyén volt zökkenő. Kiemelkedett a szereplők közül *Bársony Aladár*, aki *Robespierre*nek természetes fiát játszotta. Közönség sok volt és elismeréssel fogadta *Komjáthy* beugrását.

— **Ivánfi Jenő** tegnap esti vendégjátéka elmaradt és masem léphet fel, mert műsorváltás miatt, *Tóth Imre* a Nemzeti Színház igazgatója vissza telegrafáltatta a művészt. A *Robespierre* szerepét ma is *Komjáthy* János játssza, aki tegnap beugrott a szerepbe és hamarosan tanulta meg és játszotta el *Ivánfi* helyett a szerepet.

— **Diósi Nusi vendégjátéka.** *Komjáthy* János színgazgató szerencsés ötletét, hogy *Diósi* Nusit három vendégjátékra meghívta — a közönség nagy örömmel fogadta. *Diósi* Nusi fellépései iránt, már is oly nagy az érdeklődés, hogy az elővásárlási pénztárt valósággal ostromolják a jegyekért. A kitűnő diva, aki most érte el művészetének tetőpontját, akiért versenyznek a színigazgatók, hogy leszerződtesse. — A kassai színpadtól való elválása után, újabb megjelenése és fellépései alkalmával bizonyára nagy élvezetet keltve

fogja visszonozni a közönség várához. Kedden *Jarnó* kitűnő operettjében a *Muzsikus leány*-ban játssza a címszerepet. Szerdán *Lehár Cigányszerelem* című nagyhatású operettben *Körösházi Ilona* grófnét, míg csütörtökön a szintén *Lehár* operettben a *Luxenburg grófné* Juliette szobaleányt énekl. *Diósi* Nusi híres és csodás szép toalettjeiben jelenik meg a kassai színpadon, amivel a hölgyközönséget már elkápráztatta. A színháznál erősen biznak, hogy a viszontlátás *Diósi* Nusinak óriási sikert, a publikumnak pedig emlékeztető művészies szenzációt fog hozni.

M Ű S O R:

Kedd: „Muzsikusleány“ (*Diósi* Nusi vendégjátékával).
Szerda: „Luxenburg grófné“ (*Diósi* Nusi)
Csütörtökön: „Cigányszerelem“ (*Diósi* Nusi vendégj.)
Péntek: „Pillangó kisasszony“ (op. prem.)
Szombat: „Pillangó kisasszony“ (*Símándy* jutalomestélye).
Vasárnap: d. u.: „Gésák“.
este: „A falu“ (premier).
Hétfő: „Babuska“ (operett).

A legújabb kor igényeinek megfelelőleg modernül berendezett könyvtár	
Pintér János	Kassa, Sándor-utca 2.
:: Telefon 527. szám. ::	

TÁVIRATOK.

A Kassai Estilap távirata.

A király állapota.

Schönbrunn, ápr. 24. A király állapota teljesen kielégítő úgy, hogy május 2-án Budapestre utazhatik.

Ujságírók gyűlése.

Bpest, ápr. 24. A budapesti ujságírók egyesülete tegnap gyűlést tartott, amelyen *Herczeg* Ferenc nagy beszédében visszaütötte a sajtó elleni támadásokat.

Péter látogatása.

Belgrad, ápr. 24. A komitáksik mozgalmat indítottak arra, hogy megakadályozzák *Péter* király pesti látogatását.

Felgyújtott magtár.

Déva, ápr. 24. *Barcsay* Andor képviselő nagybarcsi birtokán a magtárt felgyújtották, melyben öt waggon buza a tűz martaléka lett.

Öngyilkos főhadnagy.

Nagykikinda, ápr. 24. *Okánosi* Gábor főhadnagy agyonlőtte magát, mert kizárták a hadseregből.

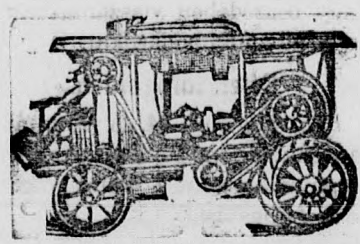
Az irgalmas rend ellen.

Bpest, ápr. 24. A magyarországi irgalmas rend megszabályozására a Vatikán a rend generalisát Budapestre küldötte.

Elek Jenő
 üveg- és porcellánkereskedése
 és épületfűtővezetési vállalata
Kassa, Fő-utca 18. szám.
 Nagy raktár mindenemű üveg- és porcellánkészletekben, függő és asztali lámpákban és díszműtárgyakban. Képervezés és más kivitelben.
 Legelőcsőbb bevásárlási forrás.

**HŰTŐTELEPEKET,
 JÉGGYÁRAKAT**
 vágóhidak, husipar, sűrűipar, tejgazdaságok számára, v. bármely egyéb célra a legnagyobb telepektől a háztartási szükségletekig szállít:
L. A. RIEDINGER, AUGSBURG,
 gépgyár magyarországi vezérképviselete
GELLERT IGNÁC és TSA
 Budapest, VI., Teréz-körút 41.
 L. A. R. eredeti "DIESEL" rendszerű motorok vezérképviselete.
 Előkelő referenciák!
 Gyors szállítás!
 Előnyös fizetési feltételek!

A Budapesti Fasztalos Ipartestület
 udónöksége alatt álló
butorcsarnok
 és hitelszövetkezet
 Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja
 10 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII., József-körút 18. (Békkocsis-utca sarok), valamint IV., Ferenciek-tere 1. szám. (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett
lakásberendezési kiállítás
 megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll, teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jó állás mellett adatik el. 220

Világhírű magánjáró és vontatható benzinkomobílok és cséplőgépek
 Hegyes vidéken is kitűnően beváltak.
 A legmegbízhatóbb és legbiztosabb üzem, csekély benzinfogyasztás, egyszerű szerkezet.
 Szívógáztelepeink világhírűek.
 Svéd nyersolajmotorok.
 Magánjáró és vontatható fafűrészelő és kötőrők.
 Teljes malomberendezések.
 Gőz és járgányos cséplő készletek.
Kellner és Schanzer
 Budapest, V., Aulich-utca 2. szám.
 Ügynökök, közvetítők díjaztatnak.

HIRDETÉSEK
 :: felvételnek a ::
kiadóhivatalban

A magyar ujságírás szenzációj!
A NAP
 Remek hírszolgálat! — Fényes lap!
 Oriási népszerűség!
A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója!
 Főszerkesztő:
Braun Sándor
 Felelős szerkesztő:
Hacsak Géza
 Naponként
155.000
 — példány. —
Egy szám 2 krajczár.

FIDIBUSZ
 A legkitűnőbb magyar élelzap!
 Páratlan népszerűség! Pompás képek!
 Remek szöveg! Mesésen olcsó!
 Diszkótésben jelenik meg
 Egy szám 1911. január havában a
FIDIBUSZ
 Egy kötet
 1910. évi teljes évfolyama.
 Aki az 1905., 1906., 1907., 1908., 1909. és 1910. évfolyamokat egyszerre rendel meg, 25% engedményben részesül.
 Megrendelhető a kiadóhivatalban:
 Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

Szólóoltványok
 Huszonöt legjobb bor és csemegéfabjan meg negyven ezer darab.
Csabagyöngye!
 oltvány és nemes simavesszők.
 Európában a legkorábban érő fajszerű, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.
Piros Delaware.
 Negyven hektóliter terem holdanként, melyért irásban jótálok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez.
 Május végén is ültethető. — Bővebb leírás, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:
Nagy Gábor
KÓLY, (Bihar-megye.)
 Pósta, táviráda és telefon állomás.

STUBNYA FÜRDO
 518 méter t. f. m.
 Budapest—Ruttka! fővonalon gyorarovonat megállóhely.
Javallatok:
REUMA KÖSZVÉNY
 izületi és izomreumás megbetegedéssel, ischias, neuralgia (idegbántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.
MAGASLATI GYÓGYMÉLY
 Orvosi vezetés alatt álló ivó- és furdókurák, porcellán-, kád- és természetes tükörfurdó, pakolás, izadási kurák, villamosítás, masszáz és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tátrahegyseg egyik tensikán és így megbecsülhetetlen mint gyógyhely is; nagy és szép park. Legelőcsőbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmezés. Saját furdózenekar, lawn-tennisz. Állandó elekelő úri közönséggel. Hivatatos furdóorvos: **dr. Alt Egon Ivog** székes főv. gyakorló orvos. — **Előidény:** július 1-ig. **Utóidény:** augusztus 20-tól. — **50% engedmény.** — Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál.

KASSAI NÉPBANK
Részvénytársaság
 Fő-utca 22. sz. I. em. (saját ház)
 foglalkozik a bankszakmába vágó összes ügyletekkel. Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és cheque-számlára a **legelőnyösebb módozatok mellett.**
 Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be.
Felvilágosítások készséggel adatnak.

Üdvözlét Grázból!
 Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb styriai
férfi és női loden-ról
 vadász-, erdész-, turista-, rodel- és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai **női loden-ról** gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövegjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, fűlötök, ulster a legelőcsőbbtől a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kivitelű cégétől
VINZENZ OBLACK
 cs. és kir. udvari posztó-szállító
Graz, Murgasse 9. szám.
 Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.
 495

Látta már Ön
 a legegészségesebb izlésben utólérhetetlen
uri-divat kiállítást?
 Győződjön meg róla, hogy a legmodernebb és a legelőkelőbb bel- és külföldi forrásokból beszerzett
uri-divat cikkek
 nagy választékban verseny áron csakis
Grósz Mór
uri-divat áruházában
 Fő-utca 54. (Hadik-palota, a színházzal szemben) kaphatók.